

अन्वयीयमान (anvācīya-māna) *adj.* A being connected secondarily तदस्य सविकल्पकप्रत्यक्षावरोधार्थस्यान्वाचीयमानो व्यवच्छेदः Tātpaṭ. (Vā.) 144.3 (on i.1.3); इन्द्रियार्थसन्निकर्षमन्तरेणापि संशयोत्पत्तिदर्शनात् अतत्कारणतया प्रसङ्ग एव अस्य नास्ति, कुतोऽन्वाचीयमानोऽपि व्युदास इति पूर्वः पृष्ठः NyāyVārPari. 632.1; भावनायाः 'स्वर्ग'स्तावत् सर्वत्र 'फलं' पदान्तरोपात्तास्तु ब्रह्मवर्चसादयोऽन्वाचीयमानाः काष्ठाहरण इव शाखाहरणमुपाधीक्रियेरन् TantrRa. 181.13; **B** connecting the secondary element with the primary one प्रत्ययविधानं त्वन्वाचीयमानं विज्ञायतेति भावः Pradī. iv.277B. 25 (on v.1.76)

अन्वाचीयमानता (anvācīyamāna-tā) *f.* the state of connecting secondarily अन्वाचयोऽपि यत्रैकस्य प्राधान्यम्। इतरदप्रधानम्। तदनुरोधेनान्वाचीयमानता Nyās. i.395.7 (on ii.2.29)

अन्वयीयमाननिवृत्ति (anvācīyamāna-nivṛtti) *f.* cessation of what is being connected secondarily नान्वाचीयमाननिवृत्तौ प्रधानस्य SaraKaṅthā. (Gr.) i.2.97.

अन्वाच्य (anvāc-ya) *ger.* having connected, i.e. bent (one's knee so as to touch the ground) दैवे दक्षिणं जान्वन्वाच्येत्युक्तेः पित्र्ये वामं जान्वन्वाच्येति बोध्यम् BālamBha. i.509.19 (on i.2.29)

अन्वाजे (anvāje) *ind.* (also *adv.*) [derived from the root *anv-āji-*; used only in connection with *kr-*] the word or expression *anvāje* (*lit.* supporting or assisting the weak) उपाजेऽन्वाजे P.i.4.73; JaineVyā. i.2.142 (Vṛ. अन्वाजे ईब्रन्तप्रतिरूपकावेतौ कृजि वा तिसंज्ञौ भवतः); CāndraVyā.ii.2.35 (Vṛ. उपाजेऽन्वाजे इत्येतौ शब्दौ कृजा सुबन्तेन सहैकार्थौ वा भवतः ... अन्वाजेकृत्य, अन्वाजेकृत्वा); SiddhaHe. iii.1.12; उपाजेऽन्वाजेशब्दौ विभक्तिप्रतिरूपकौ निपातौ दुर्बलस्य सामर्थ्याधाने वर्तते तौ कृजि विभाषा गतिसंज्ञौ भवतः KāśiVṛ. on i.4.73; उपाजेऽन्वाजे। साक्षात्प्रभृतीनि च कृजा वा KātanVṛ. 441.128 (on iv.6.55); मनस्युरस्युपाजेऽन्वाजे मध्ये पदे निवचने ŚākatāVyā. i.1.33; हस्ते ... उपनिषदो व्यस्य कृजि सस्तिरोमध्ये पदे ... अन्वाजेसाक्षादादेस्तु वा MugdhaBo. 15.5 (120.17); LaŚabde-Śe.ii.57.7; दुर्बलस्य बलाधानेऽन्वाजे चोपाज ईरितौ। वर्तते KośaKaTa. 2.2952.

अन्वाजेकृत्य (anvājekṛt-ya) *ger.* having supported or assisted the weak अन्वाजेकृत्य। ... दुर्बलस्य भगस्य वा बलाधानं कृत्वेत्यर्थः JaineVṛ. 43.34 (on i.2.142); उपाजेऽन्वाजे इत्येतौ शब्दौ कृजा सुबन्तेन सहैकार्थौ वा भवतः अन्वाजेकृत्य अन्वाजेकृत्वा CāndraVṛ. ii.2.35; KāśiVṛ. on P. i.4.73; KātanVṛ. 441.12 (on iv.6.55); SiddhaHe. iii.1.12; Prasā. i.519.15; SiddhāKau. 182A.2 (on i.4.73); समासार्हा निपाता एव कतिपयेऽपि गतयः ... यथा ... अन्वाजेकृत्वा, अन्वाजेकृत्य ŚṛṅgāPra. 13.24; अन्वाजेकृत्य पुत्रं स्वे पदे कोऽप्यधिकृत्य च। सैन्ये स्वमधिकृत्वाभात्साक्षात्कृत्यास्रदेवताः DvyaśraKā. 5.26.

अन्वाजेकृत्वा (anvājekṛt-tvā) *ger.* [P.iii.4.21] having supported or assisted the weak उपाजेऽन्वाजे ईब्रन्तप्रतिरूपकावेतौ कृजि वा तिसंज्ञौ भवतः ... अन्वाजेकृत्य। अन्वाजेकृत्वा JaineVṛ. 43.34 (on i.2.142); CāndraVṛ. on ii.2.35; KāśiVṛ. on P. i.4.73; Prasā. i.519.16; SiddhāKau. 182A.3 (on i.4.73); समासार्हा निपाता एव कतिपयेऽपि गतयः ... यथा ... अन्वाजे कृत्वा। अन्वाजेकृत्य ŚṛṅgāPra. 13.24.

अन्वातन् (anv-ātan-) VIII.U. 1 to reach, to extend over or spread त्वं सौम पितृभिः संविदानोऽनुं धावांपृथिवी आ तंतन्थ R.V. viii.48.13; VājaS. 19.54; यमे अध्वरो अर्धं मे निविष्टो भुवो विवस्वान्वातंतान AV. xviii.2.32; सः अष्टधा दिवमन्वातंतान VājaS. 8.62; ŚāṅkhāŚS. xiii.12.13; स एतं त्रिरात्रमपश्यत्माहरत्तेनेमान् लोकान्वातंतानोत् PañcBr. xx. 14.5; सूर्यस्य रुशमीनन्वातंतानं TaiBr. I. iv.4.10; अथैनमक्षया प्रमाणेन प्रमाय स्पन्धया पर्यातनोति। अन्वातनोति पृष्ठ्याम् BhārŚS. xii.4.19; HirŚS. vii.4.41 (681); 2 to spin स सहस्वान् तन्तुमन्वातंतान AV. (P.) xi.5.3; पुनः कृण्वस्त्वां पितरं युवानमन्वातार्तांस्तीत्वयि तन्तुमितम् TaiS. IV. vii.13.5; MaiS. ii.12.4 (ii.148.7); KāthS. 18.18 (i.278.17); KapiKaS. 29.6 (134.7); VājaS. 15.53; VājaS. (K.) 16.6; ŚatBr. VIII. vi.3.22.

अन्वातप (anv-ātap-) I.P. to heat, to burn अनु मामातपेति पृथिवी प्रायच्छत् क्षेमं च विमोकं च JaimiBr. 2.25.

अन्वातपन्ती (anv-ātapantī) *adj.* (f.) heating or burning after सप्त त्वा सूर्या अन्वातपन्तीरिदं धाम सात्तिरश् पराचैः AV. (P.) v.31.7.

अन्वातय (anv-ātay-) I.Ā. to go, i.e. to call असा अनु मा तन्विति नामग्राहं पुत्रान्वातयते VārāŚS. I. i.4.28; I. v.4.25.

अन्वातिरिच् (anv-ātiric-) VII.U. (caus.) to cause to make oneself perfect or excellent, to excel स्वाध्यायं वेदमधीयीत। त्रिरात्रं वा सावित्रीं गायत्रीमन्वातिरिचयति TaiĀ. ii.16.1 (266.1)

अन्वात्मतत्त्व (anvātma-tattva) *n.* reality pertaining to soul अन्वात्मतत्त्वं विज्ञेयं विहितं तस्य सर्वदा PauṣkS. 31.171.

अन्वात्मम् (anvātām) *adv.* [P.v.4.108] by following the self प्रमीयेतान्वात्ममेवास्य प्राणं करोति ब्रह्मिष्वावयति मनुष्यलोकं एवैनं पावयित्वा ... देवलोकं प्रणयति KāthS. 23.1(ii.74.15); KapiKaS. 35.7(184.2)

अन्वादा (anv-ādā-) I.P. 1 to stretch towards अपरस्मादपनामात्राञ्चमरत्तिं मित्वा तस्मिन्पथां नियम्यापरं पक्षपत्राच्छेदमन्वायच्छेत् BaudhŚuS. 4.157 (Calcutta Ed.); 2 to resume, MW.

अन्वादाय (anvādā-ya) *ger.* having taken सः ...। तद्वेषधारिणीं कोटामन्वादाय विनिर्ययौ RājTa. (Jo.) 332.

अन्वादि (anv-ādi) *adj.* group of words beginning with the adverb *anu* अन्वादायस्तिजोदात्तवता गतिमता च SaraKaṅthā. (Gr.) iii.2.155.

अन्वादिश् (anv-ādiś-) 1 to order subsequently बोधिसत्त्वः ... साक्रन्दशब्दं स्वभवनमवेत्य महत्तथा जनकायस्य संनिपातं स्वं पुरुषमन्वादिदेश ज्ञायतां किमेतदिति JātaMā. 117.25; 2 (pass.) to be indicated or implied तथेहापि भविष्यतीति चशब्देनान्वादिशयते TantrVā. 603.15 (on ii.3.12); 3 (Gr.) to refer or mention again, cf. **अन्वादिष्ट** [to name or mention afresh, MW.; to mention or refer to in a subsequent place, to employ again, APTE]

अन्वादिष्ट (anv-ādiṣṭa) *adj.* A mentioned already or again, referring to a previous rule पुरुषश्चान्वादिष्टः P.vi.2.190; अन्वादिष्टोऽन्वाचितः कथितानुकथितो वा KāśiVṛ. on P.vi.2.190; Prasā. ii.784.5; **B** (person) mentioned already, cf. **अन्वादिष्टवाचिन्** [mentioned after or according to; employed again, inferior, of secondary importance, APTE]

अन्वादिष्टवाचिन् (anvādiṣṭa-vācin) *adj.* denoting a person mentioned already पुरुषशब्दोऽन्वादिष्टवाची चानोरुत्तरोऽन्तोदात्तो भवति KāśiVṛ. on P.vi.2.190; अनोः परोऽन्वादिष्टवाची पुरुषोऽन्तोदात्तः SiddhāKau. 655B.12 (on vi.2.190)

अन्वादीधी (anv-ādīdhī-) II.Ā. to shine or appear after or by the by अन्वादीध्याथामिह नस्सखाया TaiBr. III.vii.13.4 (comm. इह अस्मान् अन्वादीध्याथां अनुक्रमेण सर्वथा दीप्तान् कुरुतम्। दीधीङ् दीप्तिदेवनयोः)

अन्वादाशकार्मन् (anv-ādṛśākārmān) *adj.* who has observed such wrong act त्वया मुष्टिघ्ना शाश्वहे वयम्। तं त्वं वृश्चेरन्वादाशकार्म न स दण्डेन रुदति सनाभिः AV. (P.) xix.2.5 [Viśva.]

अन्वादेश (anv-ādeśa) *m.* 1 subsequent employment of formulae in ectype (*vikṛti*) with reference to the preceding one छागस्थान उस्ते गौमेषोऽविको हयोऽश्वोऽन्वादेशे व्यक्तचोदानाम् ĀśvaŚS. I.iii.4.10; 2A reference to what has been stated previously, subsequent statement or mention अस्या इति चास्येति चोदात्तं प्रथमादेशे। अनुदात्तमन्वादेशे Nir. 4.25 (88.2); इदमः सर्वलिङ्गेषु तृतीयादिषु यो विधिः। अन्वादेशेऽनुदात्तान्यन्तोदात्तानि पूर्वशः AVPrāti. 127; इदमोऽन्वादेशेऽशनुदात्तस्तृतीयादौ P.ii.4.32; अन्वादेशे समानाधिकरणग्रहणम् देवदत्तं भोजयेमं चेत्यप्रसङ्गार्थम् Vār. 1 on P.ii.4.32; MahāBh. i.480.20 (on ii.4.32); अन्वादेशश्च कथितानुकथितमात्रम् Vār. 2 on P.ii.4.32; MahāBh. i.481.2 (on ii.4.32.); नान्वादेशेऽकनुत्पत्त्यते MahāBh. i.481.26 (on ii.4.32); किं प्रयोजनम्। अन्वादेशार्थम्। अन्वादेशे विभाषा यथा स्यात् MahāBh. iii.374.5 (on viii.1.26); एतस्य चान्वादेशे द्वितीयायां चैन (v.1. नः) Kātan. ii.3.37; CāndraVyā. v.4.76; भादाविदमोऽन्वादेशेऽशु JaineVyā. iv.3.118; JaineVṛ. 300.34 (on iv.3.118); KāśiVṛ. on P.ii.4.32; Nyās. ii.918.20 (on viii.1.26); CāndraVyā. vi.3.20; नेह पश्चादुच्चारणमात्रमन्वादेशः, किं तर्हि एकस्यैवाभिधेयस्य पूर्व शब्देन प्रतिपादितस्य द्वितीयं प्रतिपादनमन्वादेशः KāśiVṛ. on P.ii.4.32; अदेशः कथनम्। अन्वादेशोऽनुकथनम् JaineVṛ. 388.12 (on v.3.22); नित्यमन्वादेशे ŚākatāVyā. i.2.201; SiddhaHe. ii.1.31; ननु चान्वादेशः। न चेह कुमारस्य पूर्वमुपदेशः ManuBh. i.149.28 (on 2.142); अथो। इत्यन्वादेशे। इमं वेदमध्यापय GanRa. 1.7 (19); Prasā. i.310.3; अनयोरन्वादेश एत आदेशा नित्यं स्युः MugdhaBo. 3.145 (33.13); अथो आभ्यामिति। एषोऽन्वादेशः। अथोशब्देन चात्रान्वादेशोऽभिव्यज्यते PadMañ. on P.ii.4.32 (279.5); द्वितीयायां टौसोश्च परत इदमेतदोरेनादेशः स्यादन्वादेशे PrakriKau. i.221.8; अन्वादेशे तु 'द्वितीया टौस्वेनः'। एनम् PrakriKau. i.244.1; i.288.9; SiddhāKau. 90A.8 (on vii.2.106); अन्वादेशे तु नित्यं स्युः PrakriKau. i.259.4; SiddhāKau. 95A. 5 (on viii.1.23); अन्वादेशे नपुंसकैकवचने एनदिति वाच्यम् PrakriKau. i.292.5; SiddhāKau. 103A.15 (on vii.4.48); अथोत्रास्यै इत्यन्वादेशे अशि कृते सवर्णदीर्घ एकादेशः प्राप्नोति Prasā. i.135.14; उक्तस्य पुनरुपभदा वचनादन्वादेशोऽयम् तेन ते इत्यादेशो नित्यं जातः Prasā. i.259.18; यदा त्वन्वादेशस्तदा ... अशु अनुदात्तः Prasā. i.903.23; ii.755.4; किञ्चित्कार्यं विधातुमुपात्तस्य कार्यान्तरं विधातुं पुनरुपादानमन्वादेशः SiddhāKau. 82A.11 (on ii.4.34); इदम् पुष्पिर्भृन्निर्तमः। अन्वादेशे न अन्तोदात्तादित्यनुवृत्तेः SiddhāKau. 629A.11 (on vi.1.76); 2B reemployment of the same word in the